

LYPSIKIT LIVENÄ 2017

2/2017

fabba

*Helppoa ja
huoletonta
kesää*

*Huippu-
tuotosta ja
kestävyyttä*

*Vapauta
itsellesi
aikaa*

**Minimi on
11000**

FARMARI

SEINÄJOKI 14.-17.6.2017

Olemme mukana
Farmari-näyttelyssä.
Tule tapaamaan meitä
kotieläinosastolle!

Faba on tulevaisuuden tekijä eläinten jalostuksessa, lisääntymisessä ja terveydessä. Modernit työkalut ja asiantunteva palvelu helpottavat karjanomistajan arkea.

Apua arkeen

KEVÄT ON suuressa osassa maata niin myöhässä, että lehden ilmestymisaikaan ollaan todennäköisesti juuri karjatilan kiireisimmän ajanjakson keskellä.

TÄSSÄ LEHDESSÄ on monia vinkkejä siitä, miten fabalaiset voivat helpottaa kiireistä arkeasi. Esimerkiksi erilaisilla laitteilla ja sensoreilla voi vähentää omaa tarkkailua ja helpottaa työtä. Tilasiementäjä voi kokeilla seminologin apua loman ajaksi. Tai jos tilalla on hoitoparret kunnossa ja Heatime käytössä, siemennys ja kiimantarkkailu on mahdollista vaikka ulkoistaa seminologille kiirehuipun ajaksi.

FABAN EDUSTAJISTON keväisissä ryhmätöissä huomattiin, että vain taivas on rajana tarpeille, joissa Faba voi edelleen helpottaa yrittäjän arkea, joko palveluiden tai tarvikkeiden muodossa. Kannattaa pysyä kuulolla, uutuuksia on tulossa jatkossakin.

ASIAKASTYYTYVÄISYYSTUTKIMUKSEN TULOSTEN valossa on ilahduttavaa, että edelleen, jo seitsemättä vuotta peräkkäin, asiakkaat kokevat Faban palveluiden taas parantuneen entisestään! Yritämme jatkossakin olla tuon luottamuksen arvoisia. Kiitettävät arvostamat siivittävät työntekijöitä yhä parempiin saavutuksiin, laakereilla ei jäädä lepäämään, vaan uutta on putkessa koko ajan.

ERITYISESTI ASIAKKAAT arvostivat luotettavuutta, varmuutta, asiantuntemusta, asiakaspalveluhenkisyttä ja monipuolista palvelutarjontaa. Esimerkkejä löydät tämänkin lehden sivuilta.

Jenni Väänänen.
Kannen kuva Jari Kesänen

FABAN JÄSENLEHTI

Faba osk
PL 95 (Korpikyläntie 77)
15871 Hollola
Puh. 020 747 2020
Fax 040 381 2284

Toimitusjohtaja
Antti Latva-Rasku
Puh. 020 747 2030
Gsm. 0400 342 039

Tuoteryhmäjohtaja
Marja Eskelinen
Puh. 040 311 5100

Myynti- ja markkinointijohtaja,
päätoimittaja
Tapani Puumala
Puh. 0400 186 128

Markkinointipäällikkö
Eve Jussila
Puh. 043 826 9444

Lehden toimitus
Mikko Säynäjarvi
Puh. 040 311 5601

Sähköpostiosoitteet
etunimi.sukunimi@faba.fi
www.faba.fi

Painopaikka
Punamusta, 2017

Tiina Mitikka on iittiläinen maidontuottaja, Faban hallituksen puheenjohtaja ja VikingGeneticsin hallituksen jäsen.

VALITSE OSUUSKUNNAN TARJONNASTA omien tarpeidesi mukaiset tuotteet ja helpota arkeasi. Meillä karjanomistajilla tekemistä riittää, annetaan fabalaisten auttaa itsellemme sopivissa kohdissa.

Tiina Mitikka

Ayrshire on Jennin rotu.

Minimi on 11 000

Jenni ja Eero Väänänen esittelevät hienoa ayrshire-karjaansa elokuussa Lypsikit Livenä -tapahtumassa. Terveet, hedelmälliset, korkeatuottoiset ja aktiiviset ayrshiret ovat tehneet Jennille ja Eerolle selväksi, että rotu on juuri heille oikea valinta.

Teksti Mikko Säynäjärvi | Kuvat Jari Kesänen

Männistön tila on **Eeron**, 31, kotipaikka, mutta karjasta yli puolet on peräisin **Jennin**, 29, synnyinkodista Vieremältä. Karjat yhdistettiin navetan valmistuttua 2014, ja näin tuotanto pääsi heti käyntiin täydellä kapasiteetilla. Lypsyasema oli kummallekin selvä valinta. ”Minä en robottia kaipaa. Lypsyasema ei soittale perään”, Eero perustele. Jenni puolestaan kertoo pitävänsä lypsytyöstä.

Kestävä ayrshire

Karja koostuu kestävästä, hyvin lypsävistä ja terveistä ayrshire-suvuista. Rodunvaihto ei ole käynyt kummankaan mielessä. Tuotos, utareterveys ja utarerakenne ovat edelleen tärkeimmät jalostettavat ominaisuudet. Jalostusasiantuntija **Tiina Tahvonen** käy kaksi kertaa vuodessa tekemässä FabaJASUn ja FabaRANE-arvosteluja. Jenni luottaa sonnivalinnoissa pitkälti Tiinaan.

Karjasta löytyy joukko 50 000 kiloa lähestyviä yksilöitä ja neljä tuon rajan ylittänyttä. Ulpusta (Jurist x Joachim) on tulossa tilan ensimmäinen 100-tonnari ja Ylevä (Osandur x Peterslund) on lypsänyt jo yli 81 000 kiloa. Kestävien lehmien ansiosta hiehoja on riittänyt myyntiin ja liharotusiemennysten osuus on voitu pitää korkeana.

Hedelmällisyys hallussa

Heatime-kiimanseurantajärjestelmä hankittiin 2015. ”Se on pelannut tosi hyvin. Lastenhoito

Paavossa on ainesta isännäksi.

Oivan ja Riian mielestä lypsyasema on hyvä juttu.

Jenni ja Eero tutustuivat lisälnessä agrologiopintojen aikana.

ei anna paljonkaan aikaa kiimojen vahtimiselle, mutta onneksi Heatime hoitaa sen luotettavasti", Jenni kertoo.

Jenni on siementänyt itse vuodesta 2012 alkaen. Siemennyksiä tiineyttä kohden on 1,71 ja poikimaikä on 24,8 kuukautta. Tiina Tahvonen hoitaa kuitenkin annostilaukset. Jennin taitojen lisäksi seminologi **Hilkka Hartikaisen** tekemät FabaHELMI-käynnit auttavat ylläpitämään hyvää hedelmällisyyttä.

Korkeampaan tuotokseen

"11 000 kiloa on minimi. Siitä sitä pitäisi sitten nostaa terveydestä ja kestävydestä tinkimättä", Eero kertoo tuotostavoitteesta. Laajennus ei sen sijaan ole kummankaan mielessä. Tosin lehmämäärää voisi nostaa hieman. "Lapset ovat pieniä ja nyt on hyvä olla kotosalla heidän kanssaan", Jenni toteaa.

Reippaat lapset **Oiva**, 7, **Riia**, 4, ja **Paavo**, 1, täyttävät vapaa-ajan, mutta hetkiä löytyy harrastuksillekin. Jennin mielipuuhaa on leipominen ja aiemmin salibandyä pelannut Eero on kokeillut mäkihyppyä. "Oiva aloitti mäkihypyn Siilinjärven Ponnistuksessa ja pitihän sitä minunkin kokeilla", Eero toteaa kipeää polveaan aristellessaan. **f**

Männistö, Siilinjärvi

Jenni ja Eero Väänänen sekä lapset Oiva, Riia ja Paavo

Kylmäpihatto vuodelta 2014, 2 x 6 -kalanruoto

Ayrshire-karja, jossa neljä holsteinia

Keskituotos 63,5: 10 960 - 436 - 3,98 - 393 - 3,58, EKM
11 077 kg

FabaJASU ja FabaRANE

Parhaat naaraat ja HI-naaraat genomitestataan

Heatime ja FabaHELMI-palvelu

Nurmea 32 ha. Puolet rehuista tuodaan Jennin
kotitalalta

Metsää 59 ha

Lisäarvoa jäsenyydellä

Osuuskunnan jäsenyys tuo lisäarvoa karjatilalle, sillä Faban jäsenille maksetaan heinäkuun alusta alkaen asiakasbonusta. Bonus antaa merkittävän ostoedun kaikissa karjakokoluokissa.

Asiakasbonus vaihtelee puolesta prosentista viiteen prosenttiin ja se määräytyy karjatunnuskohtaisten laskutustietojen perusteella. Käytännössä tilan vuosineljännesostot määrittelevät bonustason. Ostokertymä lasketaan arvonlisäverottomasta laskutusmäärästä.

Jokaisen vuosineljänneksen laskenta käynnistyy alusta. Kalenterivuoden kolmen kuukauden mittaisen bonusjaksojen ostojen bonuskertymät lasketaan vuodenvaihteessa yhteen. Näiden hyvityskertymä maksetaan seuraavan kalenterivuoden ensimmäisellä neljänneksellä, joko ostohyvityksenä laskulla tai tili-tietoilmoituksen perusteella suoraan karjatunnuksen omistajan pankkitilille.

Bonuksen kertyminen

Bonus-%	0,5	1	2	3	4	5
Ostomäärä € (alv 0 %)	500	1 000	1 500	2 000	2 500	3 000

Bonusjaksot

2017			heinä-syys	loka-joulu
2018	tammi-maalis	huhti-kesä	heinä-syys	loka-joulu

Bonusta maksetaan Faban jäsenille. Sitä kerryttävät Faban laskuttamat siemenannokset, siemennys- ja hedelmällisyyspalvelut, alkionsiirtopalvelut, jalostuspalvelut ja kaikki tarvikeostot. Toistaiseksi alkiot eivät vielä kuulu bonuskertymään. Investointityyppiset tuotteet kuten eläinkauppa, Heatime ja hoitokalusteet eivät kerrytä bonuksia.

Bonuskertymää seurataan aina karjatunnuskohtaisesti. Yhteisnavetoissa ja yhtiöissä kannattaa palvelut sekä tuotteet tilata sen karjatunnuksen lukuun, jonne myös hyvitykset halutaan osoittaa. Ulkoistetussa hiehoikasvatuksessa Faban siemennys- ja annostilaukset sekä jalostus-, hedelmällisyys- ja terveystilaukset tilataan karjaan, jonka nautarekisterissä (hallinta) eläimet ovat. Laskutus ilmoitetaan jo tilausvaiheessa bonuksensaajan karjatunnukselle, joka on yleensä lehmän omistaja.

Asiakasbonuksen tultua käyttöön siemennysten FabaJASU-alennukset ja kotiinkuljetuksien maksu-alennukset poistuvat. **f**

**Asiakas-
bonusta
0,5 – 5 %
1.7.2017
alkaen**

**Oman karjasi jäsenyyden Faban
osk:ssa voit tarkastaa kotisivuiltamme
osoitteesta www.faba.fi/jasenyys**

➤ Mikäli et ole vielä Faban jäsen, voit tulostaa Faban kotisivuilta jäsenyyshakemuslomakkeen ja lähettää sen täytettynä osoitteella: Faban osk, jäsenasiat, PL 40, 01301 Vantaa.

➤ Osuuskunnan hallitus käsittelee jäsenyyshakemukset. Bonuskertymä käynnistyy hallituksen jäsenyyspäätöksellä automaattisesti.

➤ Uuden jäsenen maksut vuonna 2017 ovat liittymismaksu 100 euroa (+ alv 24 %) ja osuusmaksu 210 euroa. Sukupolvenvaihdoksissa jäsenyys siirtyy samalla lomakkeella ilman lisäkuluja siirtoilmoituksena.

➤ Vuoden 2016 verotuksessa Faban nettovarallisuus jäsentä kohden oli 3 307,13 euroa, joten sijoitus omaan osuuskuntaan on turvallista.

Faba on Arjen auttaja eläinaineksen kehittämisessä, lisääntymisessä ja terveydessä.

LIKEVAIHTO
34
MILJ. EUROA

8 800
JÄSENTÄ

190 000
TIINEYSTARKASTUSTA

 54 000
RAKENNEARVOSTELUA

350 000
ASIAKASKOHTAAMISTA

HENKILÖSTÖÄ
360

JALOSTUS-
SUUNNITELMIA
4000

 SIEMENNYKSIÄ
500 000

Menossa mukana

FABA ON JÄSENTENSÄ OMISTAMA aktiivinen yritys. Toiminnan tavoite on tuottaa jäsenomistajille taloudellista hyötyä ja hyvinvointia. Se toteutuu 360 fabalaisen arjen auttajan avulla. He kohtaavat asiakkaansa 350 000 kertaa vuodessa.

KOHTAAMISTEN OHELLA tehdään aina kotieläinyrittäjän työtä helpottavia tehtäviä. 190 000 tiineystarkastuksella varmistetaan poikimisten säännöllisyys. Yli 50 000 rakennearvostelua ja 4 000 jalostussuunnitelmaa takaavat seuraavien sukupolvien paremmuuden.

FABALAISTEN SUURIN TEHTÄVÄ on 500 000 vuosittaista siemennystä. Punaiset autot ja ammattitaitoiset seminologit kiertävät lähes joka päivä kaikkialla Suomessa. Tällä työllä turvataan tilojen jatkuva maidontuotanto ja siten myös kotimainen maito kuluttajien ruokapöytiin.

PERUSTEHTÄVIEN LISÄKSI fabalaiset ovat apuna mitä erilaisimmissa tehtävissä. Tilasiementäjä voi loma- tai kiireaikana tilata seminologin hoitamaan siemennykset tai

antamaan lisäsparrausta. Siemenannokset ja typpi tulevat kotiin säiliöön joko säännöllisten jakeluaikataulujen mukaan tai tarvittaessa seminologit tuovat ne siinä välillä, ja vielä varsin nopeasti.

TILAANSA KEHITTÄVÄ KARJANOMISTAJA saa avukseen navetan eläin- ja ihmisliikenteeseen sekä eläinten käsittelypaikkojen suunnitteluun erikoistuneen ammattilaisen. Yrittäjän budjetin ja aikataulun mukainen eläinhankinta sujuu fabalaisilta luotettavasti. Uusin alue on eläinten terveydenhuolto. Faban tytäryritys Emovet tarjoaa lähes koko maahan säännöllisiä terveydenhuoltokäyntejä.

TEKEMISEN OHELLA Faba uudistuu jatkuvasti ja on mukana tiukasti tutkimus- ja tuotekehitystyössä. Genomijalostukseen lähdettiin vauhdilla mukaan, alkiosiertotoimintaa kehitetään, ja nyt päivän sana ovat OPU-alkiot. Asiakkaiden ja jäsenten ohella VikingGeneticsin, Mtechin, ProAgrian, kotimaisen tutkimuksen sekä pohjoismaisten kumppanien luoma yhteistyöverkko on erinomainen voimavara.

Ota muistutuspalvelu käyttöösi

Kotiinkuljetuksen muistutuspalvelu kertoo sinulle lähestyvistä typpi- ja siementäydennyksestä. Saat tekstiviestin pari viikkoa ennen auton käyntiä, ja näin sinulla on vielä viisi vuorokautta aikaa tilata annoksia.

Tekstiviesti keskiviikkona → tilaukset viimeistään seuraavana maanantaina → toimitus seuraavalla viikolla.

Mikäli palvelu ei ole vielä käytössäsi, ota yhteys Marjut Kankaaseen marjut.kangas@faba.fi, 040 3115809. Palvelu on tarjolla kaikille Faban säiliöasiakkaille.

Lieksalainen maidontuottaja Sanna Harjunen on tyytyväinen testiryhmän jäsen.

Tutustu Farmarissa tehokkaaseen tiedonsiirtoon. Tervetuloa Faban ja MTechin osastoille.

”Minulle tärkeimmät asiat Heatimen ja Minun Maatilani -ohjelmiston yhteiskäytössä ovat siemennysten kirjautuminen yhdellä kerralla kahteen paikkaan ja se, että uutta lehmää laitteelle lisättäessä ei tarvitse siirtää erikseen poikimisia eikä muitakaan tietoja. Turha näpyttely vähenee huomattavasti. Suosittelen lämpimästi yhteiskäyttöä.”

Sanna Harjunen

Tehokasta tiedonsiirtoa

KESÄN AIKANA on Heatimen märehetmis- ja kiimanseurantajärjestelmää käyttäville tiloille tulossa arkea helpottava ohjelma. Tiedot tarvitsee jatkossa kirjata vain kerran, sillä esimerkiksi tiedot eläinten poikimisista, siemennyksistä ja tiineystarkastuksista siirtyvät suoraan Minun Maatilani -ohjelmistosta Heatimeen.

TYÖAIKAA SÄÄSTYY, tallennusvirheiden määrä pienenee ja Minun Maatilani -raportit pysyvät ajan tasalla. Nyt on myös mahdollista saada aiemmin vain Heatimellä olleita raportteja. Näitä selkeitä raportteja on helppo käyttää karjan sekä tilan hoidossa ja kehittämisessä.

Korvamerkkien painatus on muuttunut!

- Korvanumero on painettu molemmille puolille apumerkkiä paitsi nappimallisissa eMerkeissä, joissa korvanumero on eMerkin vastakappaleessa. Apumerkin tunnistaa EU-tunnuksen lopussa olevasta ympyröidystä tarkastusnumerosta.
- Päämerkissä ei ole muutoksia. Päämerkin tunnistaa viivakoodista.
- Muutos koskee kaikkia Faban toimittamia vapaita korvamerkkejä ja korvausmerkkejä.

Vapauta itsellesi aikaa Faban palveluilla

► Kesäkiireiden keskellä ei useinkaan jää aikaa oman toiminnan suunnittelulle ja kehittämiselle. Päivät täyttyvät rutiineista ja aika ja resurssit ovat rajallisia. Siksi kannattaa miettiä, mitkä asiat voisi tehdä toisin tai tehokkaammin, ja mitkä asiat kannattaa tehdä itse, mitkä ulkoistaa muille ammattilaisille. Faban seminologit ja jalostusasiantuntijat ovat apunasi ja käytettävissäsi koko kesän ajan.

Siemennyspalvelut auttavat kiireen keskellä

Olemme uudistaneet siemennyspalvelumme vastamaan erityisesti isojen tilojen tarpeita. Asiakastytyväisyyystutkimuksen mukaan Faban siemennyspalveluja käyttävät asiakkaat ovat olleet erittäin tyytyväisiä palveluun. Seminologimme saivat korkeat arvostanat ammattitaidosta, osaamisesta, vuorovaikutuksesta ja asiakaspalvelusta.

► Kevättöiden ja kesän kiireiden keskellä kannattaa tilasiementäjän ulkoistaa siemennys- ja kiimantarkkailu Faban seminologeille. Ammattitaitoinen henkilöstömme hoitaa siemennykset ja kirjaa kiimahavainnot sekä muutokset aktiivisuuksissa navettakäyntien yhteydessä.

Tehoa kiimantarkkailuun ja siemennyksiin

Räätälöimme palvelukokonaisuuden ja tilakäynnit toivomallasi ajanjaksolle. Arjen auttajien palvelukokonaisuuteen voi sisällyttää muun muassa tilatiimin, hedelmällisyyspalvelun avulla tehtävät tyhjäkausitarkastukset ja poikimisten suunnittelun sekä uusimpien siemenannosten toimituksen.

Kiimantarkkailua voidaan tehostaa Heatime-järjestelmällä ja P4-testeillä.

Hoitoparsi vapauttaa seminologin odottelusta

Uusin lisä palvelukokonaisuudessamme on yksinsiemennyksen mahdollistavat hoitokalusteet. Näin karjanomistaja voi halutessaan vapauttaa itsensä kokonaan pois siemennystilanteesta. Kun siemennettävät ja hoidettavat eläimet erotellaan valmiiksi odotustilaan, voi siementämisen hoitaa yksin ilman avustajaa. Hoitoparsiratkaisut toteutetaan aina asiakkaan toiveiden ja navetan rakenteiden mukaan. FabaNEXT-asiantuntijat auttavat parhaan hoitoalueratkaisun rakentamisessa. **f**

Lypsyn aakkosista *alkio-oppiin*

” Ihmisen täytyy osata lypsää”. Tästä lukioaikaisesta päähänpistosta lähti **Jaana Vuolteenahon** ura liikkeelle. Jaana on kotoisin janakkalaisesta työläisperheestä, mutta niin vain ajatus opettajan urasta vaihtui karjatalouskoulun oppeihin.

Koulun jälkeen Jaana työskenteli Janakkalassa lomittajana, johtavana lomittajana sekä kesän Kaarinassa Rauhalinnan sonni- ja karjuasemalla. Sen jälkeen alkoivat seminologiopinnot Lahden Kujalassa, ja 1986 Jaana aloitti seminologina kotikulmillaan Janakkalassa. Alkionsiirtokurssin Jaana kävi 2001, ja siitä lähtien alkiot ovat olleet hänelle ykkösjuuttu!

Jaanan uran suurin muutos tapahtui kymmenen vuotta sitten, kun hän aloitti seminologiensa esimiehenä. Esimiestyön ohella Jaana alkoi kehittää siemennystoimintaa ja alkionsiirtotoimintaa.

Ammattilaiset asialla

Alkioiden merkitys kasvaa voimakkaasti ja henkilöstön sekä asiakkaiden koulutus vaatii yhä enemmän voimavaroja. Tänä vuonna tehdyssä Faban organisaatiomuutoksessa Jaana luopui esimiestyöstä, mutta sai vetovastuun lisääntymis- ja palveluiden tuotepäällikkönä myös alkio- ja koulutuksesta.

”Mahdollisuuksia on valtavasti. Alkioille on kysyntää ja hyvät genomitulokset houkuttelevat huuhtelevaa. Uusia tiloja tulee mukaan koko ajan. Hollolan huuhtelutoiminta on ollut menestys ja nyt OPU-alkiot ovat osoittautuneet todella toimiviksi. Karjanomistajat hallitsevat eläinhoidon ja Faban sekä VikingGeneticsin alkionsiirtoammattilaiset tekevät kansainvälisesti arvostettua huipputyötä. Olen tosi ylpeä tästä porukasta,” Jaana kertoo.

Oppia ikä kaikki

Koulutusvastuu sopii Jaanalle hyvin, sillä hän on itsekin opiskellut työn ohessa agrologiksi ja myöhemmin hän on suorittanut useita työssään tarvitsemaan tutkintoja. Nyt ovat menossa kasvatustieteen opinnot. Kouluttajana ja organisoijana Jaana on ollut useilla seminologi-, alkionsiirto- ja hedelmällisyyskursseilla. Kotonakin on kasvatustutkintoja ja organisointia tarvittu viisilapsisessa uusioperheessä.

Maaliskuussa käynnistyi Keski-Pohjanmaan Ammattiopiston ja Faban järjestämä aivan uudentyyppinen tilasiemennyskurssi. Parin lähiopetuspäivän ja verkko-opintojen lisäksi koulutus sisältää käytännön harjoittelua kurssilaisen kotitalalla tai työpaikalla. ”Faban eläinlääkärien ja koulutukseen osallistuvien seminologiensa kokemus sekä ammattitaito ovat huippuluokkaa. Heidän kanssaan koulutusten järjestäminen on helppoa. Ja mikä parasta, koulutukseen tulleet saavat parasta mahdollista oppia”, Jaana toteaa. **f**

Mikko Säynäjärvi

Hollolan hiehoja tervehtimässä.

Hannu Yli-Peltolalla on homma hallussa.

Yli-Peltola, Kurikka

Hannu Yli-Peltolan ja hänen vanhempinsa Maaritin ja Reijon maatilayhtymä

noin 130 ayrshire- ja holstein-lehmää sekä nuorkarjaa 100 päätä

teurashiehojen kasvatusta

pihatto vuodelta 2010

lypsyasema

yksi palkattu työntekijä lypsytyössä

Oppia *koulunpenkillä* ja kotona

Seminologien kanssa yhteistyö on sujunut aina hienosti. Ei ole ollut pahaa sanottavaa ja aina ovat tulleet sovitusti aamupäivällä. Olin kuitenkin miettinyt kurssin käyntiä jo kauan.

Meillä on aika usein iltaisin eläimiä hyvässä kiiressä. Halusin myös päästä vähän paremmin perille lehmän "sielunelämästä". Kurssilla saaduilla opeilla karjan hedelmällisyys saattaisi pysyä paremmin hanskassa ja siemennykset onnistuisivat mihin vuorokauden aikaan hyvänsä.

Kurssitarjontaa on ollut, mutta niiden ohjelma ei oikein sopinut minun aikatauluini. Seminologi **Ritva Lahti** hoitaa meillä FabaHELMI-käynnit, ja hän mainitsi Faban järjestämästä täysin uuden tyyppisestä kurssista.

Rautainen annos

Kaksi tiivistä lähiopetuspäivää, omaa opiskelua verkkoympäristössä ja viisi harjoituskertaa omassa karjassa Faban kokeneen ammattilaisen ohjauksessa oli minulle oikein hyvä. Lähiopetuspäivinä tuli rautainen annos oppia.

Koulun penkillä istuminen on tietenkin totuttomalle raskasta, mutta hyvä opetus ja tärkeä asia pitivät hereillä. Kaikki asiat ovat myös tallella verkossa Moodle-ympäristössä. Sieltä olen asioita kerrannut ja varmasti palaan joihinkin kohtiin uudelleen.

Homma opitahan

Tärkein juttu on kuitenkin harjoittelu omassa karjassa. Se on ainoa tie oppia. Seminologi **Kirsti Suhosen** opastuksella olen saanut homman haltuun. Kirsti on jaksanut neuvoa minua sitkeästi ja rauhallisesti.

Eikä avun näihin sovittuun viiteen käyntiin tarvitse loppua. Varmasti nyt alussa ammatillaiset hoitavat hankalat tapaukset. Myös kiireisinä aikoina seminologit käyvät siementämässä ja FabaHELMI-palvelu säilyy ilman muuta. Säiliön sisältöön en aio puuttua, vaan jalostusasiantuntija saa tilata sinne FabaJASun mukaiset annokset. **f**

Hannu Yli-Peltola

Heatime HR - kiimat ja märehdiminen Havainnoi karjaasi kokonaisvaltaisesti

Märehdimisvalvonta yhdessä kiimanvalvonnan kanssa johtaa hedelmällisyyden luotettavampaan tunnistamiseen ja auttaa eläimen terveydentilan ja hyvinvoinnin seurannassa. Uusi Heatime HR mittaa tarkasti yksittäisen lehmän, lehmäryhmän ja koko karjan. Saat reaaliaikaisen tiedon niin tietokoneelle, kännykkään kuin tabletillekin. Kiimojen ja märehdimisen tunnistus sekä säännöllinen tietojen tallennus auttavat maidontuotannon laadun ja määrän kehittämisessä.

Starttipaketti kokonaisvaltaiseen karjan havainnointiin sisältää:

- käyttöpaneelin, muuntajan, antennin ja kaapelit
- 20 kpl Heatime HR -pantaa, joilla 5 vuoden takuu
- asennuksen ja käyttöönottokoulutuksen sekä täydennyskoulutuksen n. 1kk käyttöönotosta, jossa täydennetään ja syvennetään laitteistotietämystä ja opastetaan käyttämään laitetta monipuolisesti ja tilan tarpeita ajatellen

Hinta 5955 € + alv 24 %

**Etusi jopa
1000 €!**

*Tarjous voimassa
31.8.2017 asti*

Lisätietoja omalta
asiakasvastaavaltasi
tai Heatime-
asiantuntijoiltamme!

**Myös
leasing-
mahdollisuus
alk. 180 €/kk**

Lypsikit Livenä 2017

KESÄN HUIPPUTAPAHTUMA Lypsikit Livenä järjestetään nyt Kuopion ympäristössä. Kaksi päivää, kuusi tilaa ja reilut 600 lypsikkiä. Vierailupäivien välissä vietetään yhteinen ilta Peräniemen kasinolla.

Keskiviikon 23.8. vierailukohteet:

- **Virpi ja Pauli Tirkkonen**, Kaavi. VH Boluksen kotitilasta juttua tähden kotona -sivulla 14!
- **Anu ja Esa Immonen**, Nilsia. Tilajuttu Faba-lehdessä 4/2016.
- **Minna ja Harri Laitinen**, Siilinjärvi. 200 lypsävää, joista ayrshirejä 123 ja holsteineja 70.

Torstain 24.8. vierailukohteet:

- **Jenni ja Eero Väänänen**, Siilinjärvi. Karjasta kerrotaan elävästä elämästä -sivuilla 4.
- **Jari Eskelisen ja Tiina Nyysönen**, Siilinjärvi. Karjan esittely löytyy katse eteenpäin -sivuilta 20.
- **Lappala mty**, Siilinjärvi. Reilut 60 holsteineja.

Illanvietto 23.8.

Keskiviikkoiltana viihdytään yhdessä Peräniemen kasinolla hyvän ruoan ja tanssin parissa. Illalliskortin hinta on 30,00 euroa ja se sisältää buffet-ruokailun, alkudrinkin ja kaksi drinkkilippua.

Majoitukset

Sokos Hotelli Puijonsarvesta on varattu kiintiö nimellä "Faba Lypsikit". 1 hh 102 euroa, 2 hh 122 euroa. Varaukset suoraan hotellista.

Jalosta tulosta!

Lypsy- ja lihakarja-yrittäjien syystärskyt 22. – 23.11. Nokialla

Runsaasti asiaa ja myös viihdettä on tiedossa, kun lypsy- ja lihakarjayrittäjät kokoontuvat syystärskylle Kylpylähotelli Edeniin 22. – 23.11.2017. Päivien aikana on yhteistä asiaa ja kummallekin ryhmälle suunniteltua omaa ohjelmaa. Päivien ajankohta muuttui viikkoa aiemmaksi, joten vaihda päivät kalenteriisi.

Uudet hiehojen hinnat

VIKINGGENETICS haluaa ostaa isäryhmiensä parhaat hiehot ydinkarjaan alkiotuotantoon. Siksi ostohintoja korotettiin ja samalla yksinkertaistettiin hinnoittelua. Uudet hinnat astuivat voimaan toukokuun alussa.

Ydinkarjaan ostettavien hiehojen hinnat

	Ostohinta €
Ayrshire	3 000
Holstein	3 800
Jersey	3 800

Hintoihin lisätään alv 24 %

Hinnat ovat kertahintoja. Niihin ei enää liity muita etuuk- sia, kuten kotitilan neljän alkion etuosto-oikeus alennet- tuun hintaan. Kotitila voi ostaa omasta hiehostaan alkioita haluamansa määrän, mutta hinnat ovat normaaleja lis- tahintoja.

Alkiotuotannon jälkeen myytävien hiehojen hinnat

	Myyntihinta €
Kotitilalle	2 500
Sopimustilalle	1 700

Hintoihin lisätään alv 24 %

Sopimustilojen edulliset hinnat perustuvat toimintaa helpottaviin käytäntöihin, kuten ennalta sovittuihin os- tomääriin, kuljetuksiin ja näytteidenottoihin. Sopimusti- lana toimiminen sopii erinomaisesti tilalle, joka haluaa ulkoistaa hiehoikasvatuksen. Mikäli olet kiinnostunut ryhtymään sopimustilaksi, ota yhteyttä **Johanna Aroon** joaro@vikinggenetics.com , 03 6790 3810.

Huippu-uutuus tulossa: KPI-Avain maitotiloille

Helppokäyttöinen työkalu tavoitteelliseen johtamiseen

- Valio Oy, ProAgria, Faba ja Mtech Oy ovat yhdessä kehittäneet valiolaisille maitotiloille KPI-Avain mittariston, jonka avulla kehittävä maitotila voi kirjata itsensä helposti parempiin tuloksiin ja johtaa kokonaisuutta. KPI-Avaimen avulla voi asettaa omalle toiminnalleen johtamisen ja kehittämisen kannalta tärkeimmät tavoitteet ja mittarit. Mittareiksi voi valita kuusi tärkeintä seurattavaa mittaria.
- Mittaristo seuraa mukana kätevästi mobiilissa, mutta sen saa näkyviin myös tabletilla ja tietokoneella. KPI-Avain lanseerataan Farmari-messuilla, tervetuloa tutustumaan osastoillemme!

Virpi, Pauli
ja kuudesti
poikunut
Edelweis

Postila, Kaavi

Virpi, 45, ja Pauli, 48,
Tirkkonen sekä lapset Henri,
18, Tuomas, 16, ja Heidi, 12

Vuonna 2008 laajennettu
pihatto

Lely-robotti

Lehmät ulkoilevat kesällä

Holsteineja 65 ja ayrshirejä 5

Elossa olevista 10 on
50-tonnareita

Keskituotos 10 777 kg

Ranskalainen onnenpotku

”Saat ostaa jotakin kivaa”, **Virpi** evästi jalostus-
asiantuntija **Tiina Tahvosta** kun Tiina lähti karjakerhon
Ranskan matkalle. Matkalta tulikin kivaa kerrakseen.
Virpi ja **Pauli Tirkkosen** Postilan karjaan päätyi yksi
alkio tunnetusta ranskalaisesta Radio-nimisestä
lehmästä. Kaikkiaan sen alkioita tuli Suomeen seitse-
män, mutta vain kaksi tärppäsi ja toisesta tuli sonni.

Postilaan päätynyt alkio tarttui ja siitä
syntyi Uniikki (Raul). Sen jälkeläisiä on
nyt suuri joukko aina kuudennessa pol-
vessa, ja kirkkaimpina tähtinä loistavat
tyttärentytär Edelweis (Bolton) ja sen poika VH
Bolus (Balisto). ”VH Boluksen menestys tuntuu
uskomattomalta. Aina olen puhunut alkiolotosta,
mutta voiton osuminen kohdalle oli kyllä odotta-
matonta”, Virpi kuvailee tapahtumaa.

Alkiosukupolvesta toiseen

Alkiot ovat kuuluneet Postilan jalostusohjelmaan
Haka-hankkeen alusta alkaen. Ranskasta alkiona
tullut Charlotte oli ensimmäinen Postilassa huu-
deltu ja sitä seurasivat Uniikin huuhtelut. Uniikin
tytär Ylväs (Mascol) huuhdeltiin hiehona ja sen
jälkeläisiä saa kiittää Uniikin suvun jatkumisesta.

Edelweis on puolestaan tuotteliain Ylvään tyt-
täristä. Huuhtelusta saatujen VH Boluksen, sen
kolmen täyssisaren ja kahden Jerudon tyttären

lisäksi sillä on kaksi omaa tytärtä. Näillä kaikilla
on omia tyttäriä ja muutamalla jo tyttärentytärkin.
Edelweis on poikunut kuusi kertaa, mutta neljällä
viimeisimmällä kerralla on tullut sonneja.

Virpi on käyttänyt VH Bolusta jonkin verran.
Tähän mennessä on syntynyt Naseva-niminen
hieho ja yksi sonni. Kolme vasikkaa on vielä tu-
lossa. Yhtä kantaa Örrin (Mascol), joka ostettiin
Saran (Wonderboy) kanssa **Eeva-Katri ja Lauri
Räsäsen** karjasta Tuusniemeltä. Saran tyttärestä
Ulpukasta (Puck) tuli Postilan ensimmäinen sata-
tonnari ja Örrin saattaa olla seuraava.

Örrin pelastaja

VH Bolus kunnostautui Örrin pelastajana. Örriä
siemennettiin yhdeksän kertaa tuloksetta. ”Kym-
menes kerta oli armosiemennys. Siihen käytettiin
tietenkin VH Bolusta ja sehän tärppäsi. Olen va-
rannut Bolusta säiliöön seuraavaa Örrin siemen-
nystä varten”, Virpi kertoo.

”Jotakin spesiaalia pitää olla”, Virpi perustelee
tuontisonnien käyttöä VH-sonnien rinnalla. Lyp-
settävyys ja pitoisuudet maitomäärästä tinkimät-
tä ovat tämän hetken tärkeimmät ominaisuudet.
”Kippanoita ei saa olla. Leveyttä on oltava”, Virpi
kommentoi kokovaatimuksia. Robotin päivityksen
jälkeen lievä eturaskaus ei Virpin ja Paulin mie-
lestä enää haittaa.

Alkiot pysyvät vahvasti mukana. Viimeksi huu-
deltiin tanskalaisesta alkiosta syntynyt Menestys
ja tämän vuoden loppuun mennessä pitäisi syntyä
vielä viisi alkiovasikkaa. Näistä yhden isä on VH
Spectre. ”Tietenkin toivon huippuja, mutta ei taida
VH Boluksen vertaista tulla. Se asetti riman tosi
korkealle”, Virpi toteaa. **f**

Mikko Säynäjärvi

VB Ulster

VB Ulster on ruotsalainen simmental, mutta sen isä Hallas on saksalaista alkuperää. Hallaksen isää Heraldikiä on käytetty meillä hieman. Emänisä on puolestaan kanadalainen kärkinimi Bar 5 P SA Evolution 418S. VB Ulster periyttää keskimääräistä pienempiä syntymäpainoja ja parempia kasvuja. Sen jälkeläiset syntyvät helposti ja luokituvat erinomaisesti. Tytärten poikimiset ja maitoisuus ovat keskitasoa. Sonnilla on nahkasarvet.

VB Armor

Ruotsalainen hereford VB Armor periyttää matalaa syntymäpainoa ja erinomaisia kasvuja sekä teurasominaisuuksia. Sen jälkeläiset syntyvät helposti ja tyttärillä arvioidaan olevan helpot poikimiset. Todella lupaava VB Armor on homotsygoottinupo, joten sen jälkeläisetkin ovat nupoja. Isä on Triara Xcelerator 594X ja emänisä on Star Tohon 25M ET.

VB Usain

VB Usain on kanadalaisista ja amerikkalaisista huippusuviuista polveutuva nuori angus-sonni. Sonni jättää Ruotsin tasoon nähden aavistuksen keskimääräistä korkeampaa syntymäpainoa ja hyviä kasvuja. Sen tyttäret poikivat hyvin ja jälkeläisten teurasominaisuudet ovat hyvää tasoa. Mielenkiintoinen ja edullinen vaihtoehto suomalaisiin angus-karjoihin! VB Usainin isä on S A V Iron Mountain 8066 ja emänisä on S A V 004 Predominant 4438.

VB Hero PP

VB Hero PP on tanskalainen homotsygoottinupo limousine. Sen kaikki jälkeläiset ovat nupoja. Isä on VB Elvis P ja emänisä on Ryde Baron. Sonni sopii lypsyrotuisille lehmille. Tanskassa vasikkakuolleisuus on ollut lehmillä vain 3,2 prosenttia. Hiehoille sen käyttöä ei kuitenkaan suositella. VB Hero PP on tarkoitettu teuraseläinten tuotantoon!

Lihassoimaa karjaan kuin karjaan vain 27 eurolla

FOLKER JA GEXAN ovat ranskalaisia blonde d'Aquitaine -sonneja, jotka sopivat niin lypsy- kuin myös emolehmille teuraseläintuotantoon. Hyvien poikimaominaisuuksien ansiosta niitä voi käyttää myös hiehoille. Kummankin sonnin annokset ovat y-lajiteltuja, joten syntyvistä vasikoista 90 prosenttia on sonneja. Annosten hinta on vain 27 euroa!

Folkerilla (Opelso x Poker) on hyvät kasvu- ja teurasominaisuudet ja se kuuluu poikimahelpouden kärkiryhmään Ranskassa.

Gexanin (Vivaldi x Usus) jälkeläiset kasvavat pitkään ja soveltuvat siksi kasvatettavaksi korkeampaan teurasikään erinomaisin teurasuloksin. Poikimaominaisuudet ovat osoittautuneet hyväksi Ranskan laajassa holstein-risteytyskäytössä.

Hollolan nestori

VH Rudolf

VH Rudolf täytti kahdeksan vuotta huhtikuussa. Tähän ikään ei monikaan sonni enää genomiaikana pääse. Pitkän uran takasi menestys vientimarkkinoilla. Se perustui arvostelun tasaisuuteen, hieman erilaiseen sukuun ja osittain Mäntylän Rakuunan maineeseen.

VH Rudolf syntyi 14.4.2009 Vaalassa **Jukka ja Minna Määttän** karjassa. Ramoslainen emä Uvi, VG-85, poiki neljästi ja maitokiloja kertyi 52 000 kiloa. Uvin emänemä Lahja ylti yli 60 000 kiloon ja sen kaksoissisar yli 50 000 kiloon. Isä Mäntylän Rakuuna muistetaan lähes legendaarisena sonnina.

Isänsä jäljillä

VH Rudolf tuli käyttöön GenVikPLUS-sonnina kevättalvella 2011. Sen vahvuuksia olivat tuotos, luonne ja kestävyys. Etenkin kestävyys oli nähtävissä jo isästä ja emälinjasta.

Rakuuna oli tuolloin edelleen hyvin kysytty sonni maailmalla, ja Tanskassa sitä käytettiin erittäin paljon. Se jouduttiin kuitenkin poistamaan samaan aikaan, kun poika tuli käyttöön. Näin VH Rudolf pääsi jatkamaan isänsä saappaissa.

Viking-maissa VH Rudolfin arvostelu perustuu 4 000 tyttären tuotos- ja terveystietoihin. Käyttöominaisuuksissa on yli 1 500 tyttären ja rakenteessa lähes 1 800 tyttären tiedot. Toukokuun arvostelussa sen NTM oli +14 ja ja tasaisuus on edelleen silmiinpistävä.

VikingHolstein-jalostusohjelmaan ostettiin seitsemän VH Rudolfin poikaa. Niistä tunnetuin on VH Riis, jonka poika VH Ribery edusti puolestaan terveys- ja hedelmällisyyssonneja viime syksyn käyttölistalla.

Tasaisuus on valttia

Tasaisuus ja suku ovat johtaneet lähes 20 000 annoksen viettiin. VH Rudolfia on viety Portugaliin, Liettuaan, Espanjaan, Tšekin tasavaltaan, Etelä-Afrikkaan, Puolaan, Zimbabween, Kolumbiaan, Italiaan, Englantiin, Australiaan ja Yhdysvaltoihin. Sonnia vietiin jo genomisonnina.

"Kolme VH Rudolfin tyttärtä on poikunut nyt kaksi kertaa ja kaikki on mennyt hienosti. Ne ovat juuri sellaisia lehmii kuin tarvitsemme", kertoo brittiläinen **Ken Kelsall**. Australiassa tyttaret eivät ole vielä poikineet, mutta rakenteensa ja Rakuunan maineen perusteella niistä odotetaan paljon. "Rakuunan tyttaret ovat kuin hienoja punaviinejä. Paranevat vuosi vuodelta. VH Rudolfin tyttaret ovat varmasti yhtä hyviä. Ne ovat jopa hieman vahvempia kaksivuotiaina", VikingGenetics Australian edustaja **Erik Thompson** kertoo.

Kahdeksanvuotias VH Rudolf

VH Rudolfin tytär

VH Rudolfin tytär

VH Rudolf vietti useita vuosia leppoisasti isossa karsinassaan välillä kaverin kanssa ja välillä yksinään. Siemenkeruussa se kävi vientitilausten mukaan. Maaliskuussa se aloitti viimeisen 5 000 annoksen tuotantourakkansa, josta iso osa on menossa Australiaan. VH Rudolf tuli vielä myös kotimaan käyttöön. Eihän näin hienoa jälkeläisarvosteltua sonnina voi ohittaa! **f**

Mikko Säynäjarvi

3 sukupolvea

Huhtikuun alussa Hollolassa kolme sukupolvea kohtasi. Isä VR Falcon, tytär Haarasen Lissu ja sen poika VR Boheme saatiin yhteiskuvaan ennen Lissun lähtöä Savukoskelle. Kolmikon kesken ei ehkä sukujuhlia vietetty, mutta sukulaisuus näkyi varsin hyvin.

Kohtaamisesta saa kiittää VR Falconia. Se on yksi harvoista elossa olevista jälkeläisarvostelun saaneista sonneistamme. Toukokuussa se täytti viisi vuotta ja siksi jälkipolvia on ehtinyt tulla asemalle.

Liito jatkuu

Pekka Suutarin kasvatista VR Falconista on kerrottu jo aiemmin. Se on muita Facetin poikia pari vuotta nuorempi. Aluksi sen arvostelu ei vakuuttanut, mutta pikkuhiljaa arvo kohosi. Nyt sen NTM on +14 ja utarerakenne on 120.

Haarasen Lissu on perinyt hyvät rakennegeneit isältään ja Impi-emältään. Impi on A Linnén tytär ja sen luokitus on VG-87. Lissun gNTM on +19 ja utarerakenne on peräti 121. Lissu on syntynyt 4.10.2014 **Päivi ja Janne Haarasen** karjassa Kärämäellä.

Lissun huuhtelut alkoivat Hollolassa marraskuussa 2015. Huuhteluissa on käytetty VR Badamia ja VR Fiatia. Huuhtelut tuottivat kaikkiaan 16 siirtokelpoista alkia. OPUssa saadut munasolut on tiineytetty VR Valsilla. Nyt Lissu on tiine VR Birkasta ja se poikii kesäkuun puolivälissä.

Itsevarma pikkupoika

VR Boheme (VR Badam) sai alkunsa ensimmäisessä huuhtelussa. VR Boheme muistuttaa emänisäänsä VR Falconia ulkonäön lisäksi luonteeltaan. Hoitajien mukaan se on VR Falcon pienoiskoossa, hötkyilemätön ja määrätietoinen sonni.

Ensimmäisestä huuhtelusta on syntynyt myös neljä hiehoasikkaa. Näistä yksi, Viking Narzug, tuli Hollolallaan huhtikuussa. Se on aseman toinen Viking-niminen hieho. **f**

Mikko Säynäjärv

Äänestä suosikkiasi!

SUOSIKKISONNIKISA KÄYNNISTYY

jälleen kesäkuun alussa. Ehdokkaiksi ovat päässeet viisi talven ja kevään aikana käytetyintä kotimaista ayrshire- ja holstein-sonnia. Voit myös äänestää omaa mustaa tai punaista "hevosta".

VOITTAJASONNIEN KASVATTAJAT

palkitaan kahden hengen kutsulla Lypsikit livenä -tapahtuman iltatilaisuuteen. Äänestäminen kannattaa, sillä äänestäjien keskuudesta arvotaan kahden hengen kutsu tähän samaan tilaisuuteen.

SONNIESITTELYT JA ÄÄNESTYSOHJEET löydät Faban kotisivuilta www.faba.fi/suosikkisonni. **Äänestys päättyy 30.6.2017.**

Suosikkisonni 2017 -ehdokkaat ovat

VR Freeze

VR Lumia

VR Sivari

VR Vuolas

VR Futari

VH Highway

VH Master

VH Karamba

VH Balance

VH Subaru

Nyytti huuhdellaan kotona. Juuso haluaa seurata sen kehitystä ja tutustua jersey-rotuun.

Laajennus on otettu hyvin huomioon. Vasemmalla oleva seinä pois ja uusi rakennus kylkeen.

Kovia tavoitteita ja täysosumia

Juuso Voutilainen vaihtoi uran metsäpuolelta maidontuotantoon. ”Työ metsäteollisuudessa vetosi, mutta perhe ja kotitila vievät voiton”, Juuso kertoo. Maidontuotanto on murroksessa ja haasteita riittää. Metsänhoitajan opintojen ohella taloustieteitä luenut Juuso asettaa itselleen kovia tavoitteita. Niistä tärkein on 12 000 kilon keskituotos.

Kova keskituotos pitää olla kestäväällä pohjalla, siksi Juuso kiinnittää runsaasti huomiota utareterveyteen ja maidonvirtaukseen. Rakenne on tällä hetkellä hyvä, mutta eläinten koko vaihtelee vielä hieman liikaa. Hiehojen tarkka ruokinta, poikkeavien yksilöiden karsinta ja FabaRANE-palvelu ovat tässä tärkeitä työkaluja. Siksi lähes kaikki eläimet rannetetaan.

Testaus kannatti

Toistaiseksi Juuso on genomitestannut VikingGeneticsiä kiinnostaneet eläimet ja alkiovasikat. Testaus onkin kannattanut. Juuson ostamasta jersey-alkiosta

syntynyt Nyytti-hieho paljastui huippuyksilöksi. Hollolaan Nyytti ei muuta, vaan sopimushuuhdelut tehdään kotona. Juuso haluaa seurata Nyytin kehitystä ja tutustua rotuun.

Toinen menestystarina on VH Nordman (Nugget x VH Osmus). Ostoaikiana elokuussa 2016 syntynyt sonnivasikka on nyt Hollolassa aloittamassa uraansa. Molemmat tapaukset ovat hyviä esimerkkejä siitä, että kaikki alkiovasikat kannattaa aina genomitesta.

”Jos laajennan, niin tällä porukalla mennään. Tarvitessaan käytän henkilövuokrausta. Tavoite on tuottaa mahdollisimman paljon mahdollisimman vähällä työllä. Sen olen pitänyt mielessä kaikessa suunnittelussa. Siksi myös käytetyillä sonneilla pitää olla se maitopurkin kuva”, Juuso kertoo. **f**

Mikko Säynäjärvi

Hakoniemi, Riistavesi

Juuso Voutilainen, 28, vaimo Laura Mannberg, 27, ja kolmevuotias Emilia

Pihatto vuodelta 2014

Lely-robotti

Töistä vastaavat Juuson lisäksi yksi palkattu työntekijä vuoden ympäri ja toinen kesällä

Holstein-karja, jossa yksi jersey-hieho

Keskituotos 11 177 kg

Sonnit kasvatetaan itse

Toimivuutta ja *turvallisuutta*

FABAN HOITOKALUSTEET on suunniteltu toiminnassa olevien pihattojen ja hiehofhallien siemennysten, alkiohuuhteluiden, hoitojen, tarkastuksien sekä rakennearvostelutyön sujuvoittamiseksi. Turvallinen eläinten hoito- ja käsittelypaikka säästää aikaa, lisää työturvallisuutta ja parantaa hygieniää.

Investoi toimivuuteen ja turvallisuuteen. Ota yhteyttä Faban navettaeksperttiin. Hän antaa lisätietoja ja auttaa hoitoparsialueen suunnittelussa sekä kalusteiden tilauksissa.

FabaNEXT-navettaekspertit:

Kajaani	Maarit Hietanen	0400 614 056
Kauhajoki	Jarmo Huhtala	040 311 5806
Lapinlahti	Kristiina Koponen	040 311 5305
Siikainen	Jouko Kuusisto	040 311 5060
Joensuu	Taisto Villman	040 311 5426
Muhos	Satu Pihlajaniemi	040 311 5246
Kokkola	Johan Kurtén	040 311 5059
Halsua	Kristiina Melender	040 311 5121
Mäntyharju	Pirkko Haikonen	040 311 5705

etunimi.sukunimi@faba.fi

22.00 Heatime hälyttää. Aktiivisuus on huipussa ja märehähtäminen on laskenut ➔ kiima.

22.15 siemennystilaus FabaKutsulla.

7.15 siemennettävien ja tiineystarkastettavien erottelu nostoportin taakse. Hyvä on odotellessa, kun on ruokaa, vettä ja makuupaikka.

10.10 seminologi saapuu yksinsiemennyskäynnille. Hoitoparsi työasentoon, saappaiden pesu ja houkutusrehulla siemennettävä parteen kiinni. Pesupisteen tolppa kääntyy sivulle ja näin syntyy kätevä kulkuaukko!

Siemennys, lehmä vapaaksi ja hoitoparren aidat ylös parkkiin.

10.25 emännältä kiitokset. Leipomukset lasten kanssa jatkuvat.

Hyvinvoivia, hyväraakenteisia ja rauhallisia lehmä kelpaa esitellä Lypsikit livenä -päivänä. VH Miraclen tytär Lillan sopisi porukkaan ainakin luonteesta puolesta.

Huipputuotosta ja kestävyyttä

Tuotoskyvyn ja kestävyuden huomaa heti **Jari Eskelisen ja Tiina Nyyssösen** navetassa. Karjan energiakorjattu keskituotos on yli 12 400 kiloa ja yhden 150-tonnarin lisäksi viisi lehmää on yltänyt 100-tonnariksi. Kolme niistä sai määrän täyteen kuluneen vuoden aikana.

Teksti Mikko Säynäjärvi | Kuvat Jari Kesänen

"Se ratkaisee, mitä on ruokintapöydällä," Tiina vastaa kysymykseen saavutusten salaisuuksista. Navetasta ja karjasta tosin näkee välittömästi, että myös hoito, olosuhteet ja eläinainekset ovat huippukunnossa. Jalostusasiantuntija **Tiina Tahvonen** on tehnyt

FabaJASUn vuodesta 1994 alkaen. Uuden navetan valmistuttua keskituotos oli jo 11 000 kiloa ja siitä se on pikkuhiljaa noussut.

Rotu ei ratkaise

Tiinat valitsevat sonnit yhdessä. Kestävyys on päätavoite ja utare- sekä jalkarakenteeseen kiinnitetään paljon huomiota. Siksi FabaRANE-palvelu on ahkerassa käytössä. Takavetimien etäisyys on tärkeä asia, mutta eturaskaus on ongelma vasta hyvin täydellä utareella. "Pitoisuuksia pitää olla, eikä maitokiloja saa unohtaa. Rodulla ei sen sijaan ole väliä, kunhan on hyvä lehmä. Ayrshiret menestyvät paremmilla pitoisuuksilla", Tiina kertoo.

VikingHolsteinien lisäksi karjassa käytetään jonkin verran tuontisonneja. Liharotusiementen osuus on 15 prosenttia ja parhaimmille hiehoille käytetään X-Vik-siementä. Näin hiehoja on riittänyt myyntiin niin kotimaahan kuin Venäjällekin. Odotusarvoltaan parhaat yksilöt genomitetaan.

Jari, Tiina ja
19-vuotias
eläkeläis-
tamma Vattu.

Yli 12 000 kilon keski-
tuotoksella 108 lehmää
on kahdelle robotille
sopiva urakka.

"Kesällä 2016 meillä
oli ovet avoinna. Tu-
tustumassa on lisäksi
käynyt lukion opettajia,
koululaisia, rakentajia ja
pieniä porukoita. Lyp-
sikit liveinä sopii tähän
jatkoksi ihan hyvin."
Tiina Nyssönen.

"Siemennän itse lehmät. Seminologit hoitavat hiehojen siemennykset ja hankalimmat lehmät", Jari kertoo. Seminologit ja eläinlääkäri tekevät tiineystarkastukset. Heatime on ollut hiehona-
vetassa käytössä kaksi vuotta ja se on toiminut luotettavasti.

Voimaa laitumelta

Laajennus ei ole Jarin ja Tiinan ajatuksissa. "Koh-
tuuhintaista peltoa ei ole tarjolla, joten tällä men-
nään. Kyllä tässä työtä riittää", Jari toteaa. Robotit
voisivat vielä selvittää noin 10 lisälehmästä, mutta
Jarin mukaan näin korkeatuottoisessa karjassa
nykyinen määrä on sopiva.

Lehmät pääsevät laitumelle toukokuun lopusta
syksyyn niin pitkälle, kuin kelit sallivat. "Ne haista-
vat kevään ja ulos tekee mieli. Laidunnus työllis-
tää aluksi, mutta nopeasti se helpottaa. Etenkin
kuivituksessa säästää. Ja onhan luonnon oma
D-vitamiini tärkeä juttu", Tiina toteaa. Laidunnus
on varmaan yksi kestävyuden avaimista. **f**

Jari Eskelinen (44), Tiina Nyssönen (44) ja Tomi (11)

Pihatto vuodelta 2010, kaksi Lely-robotia

Holsteineja 75 % ja ayrshirejä 25 %

Keskituotos 107,7: 12 005 - 499 - 4,15 - 437 - 3,64

Yksi 150-tonnari ja kuusi 100-tonnaria

Yksi vakituinen työntekijä ja yksi kesäapulainen

Peltoa vuokramaineen 108 hehtaaria

Metsää 60 ha

Genomitesti on ehdoton juttu!

GENOMIVALINTA antaa meillä loistavat mahdollisuudet tehdä juuri oikeat valinnat. Genomitestattujen naaraiden arvosteluvarmuudet ovat yhtä varmoja kuin urosten. Parhaat yksilöt voidaan näin luotettavasti poimia uudistukseen ja heikoimmat voidaan ohjata liharoturisteytyksiin.

Testaamattomien hiehojen kohdalla joudutaan turvautumaan eläinten polveutumiseen perustuviin odotusarvoihin, joiden luotettavuudet ovat huomattavasti genomi- ja jälkeläisarvostelujen alapuolella. Genomitesti nostaa valinnan aivan uudelle tasolle!

Helppoa testausta neljällä tavalla tuotosseurantatiloille!

Tilaa genomitesti GenViktest shopista (<http://genomictest.vikinggenetics.com/Pages/shop.aspx>). Valitse tilauksen yhteydessä näytteenottotapa ja toimi seuraavasti:

- DNA-korvamerkki on kätevä ja aikaa säästävä menetelmä. Korvamerkin kiinnityksen yhteydessä saadaan kudoksenäyte merkin mukana tulevaan putkiloon. Tilaa DNA-korvamerkit Minun Maatilani -ohjelman kautta vapaina korvamerkkeinä.
 - Kaksosia tutkittaessa käytetään aina joko DNA-korvamerkin kudoksenäytettä tai karvanäytettä. Karvanäytteeseen nypitään häntätupsusta 30 - 50 paksua häntäjouhta karvatuppineen. Fabalab lähettää karvanäytteenottovälineet tarvittaessa tilatuille eläimille.
- TEGO Card -menetelmässä eläimen korvaan tehdään pisto lansetilla ja veri imeytetään imupaperiin. Fabalab lähettää näytteenottovälineet tilatuille eläimille.

Tuloksia kerran kuussa

Fabalab lähettää genominäytteitä Tanskaan testattavaksi joka viikko. Näytteitä kannattaakin lähettää Hollolaan jatkuvasti. Genomituloksen valmistuminen kestää suunnilleen kaksi kuukautta genominäytteen saavuttua Fabalabiin. Epäselvä polveutuminen saattaa viivyttää tuloksen valmistumista.

Genomitulokset julkaistaan joka kuun ensimmäisenä tiistaina. Tilan ensimmäisen genomitestin tulos ilmoitetaan tekstiviestillä, mutta sen jälkeen niistä ei enää tule erillistä ilmoitusta. Tulokset ovat nähtävillä Faban verkkopalveluissa karjan indeksistalla (www.indeksi.fi). Lisäksi genomiarvoja hyväksikäytetään esim. jalostussuunnittelussa.

Faban kotisivuilta löydät näytteenotto- ja lähetysohjeita sekä aikataulun. Näet sieltä myös videot TEGO-näytteen otosta ja DNA-korvamerkkiä käytöstä. <http://www.faba.fi/fi/genomitesti>.

Ominaisuuksien genomiarvostelun arvosteluvarmuudet (%) ovat huomattavasti polveutumisindeksejä korkeammalla:

	Polveutumisindeksi vanhempien tietojen perusteella %	Genomijalostusarvot % (hol-ay-ger)
Tuotos	35	74 – 67 – 67
Hedelmällisyys	20	65 – 47 – 42
Utareterveys	25	68 – 57 – 56
Sorkkaterveys	20	43 – 33
Kestävyys	20	61 – 38 – 37
Utare	30	73 – 55 – 60

Lähde: <http://www.nordicebv.info/fi/reliabilities-for-gebvs/>

➤ **Suuren suosion ansiosta kampanja jatkuu vuoden loppuun! Allflex DNA-korvamerkki e-apumerkillä 4,75 € ja Allflex-merkkipihdit 16,00 €.**

Testaus hallussa

SUOMALAISET KARJANOMISTAJAT ovat kunnostautuneet genomitestauksessa alkuvuoden aikana. Ayrshiren osalta on saavutettu selvä voitto ja eläinmääriin suhteutettuna holsteiniemme testimäärät ovat huippuluokkaa. Tanskalaisten holsteinien määrä on lähes nelinkertainen Suomen määrään verrattuna ja Ruotsissa on lähes 50 000 holstein-lehmää enemmän kuin meillä. Silti testatuista holstein-naaraista 30 prosenttia on suomalaisia.

	Punaiset			Holstein		
	Naaraat	Sonnit	Yhteensä	Naaraat	Sonnit	Yhteensä
Suomi	2 887	400	3 287	2 261	157	2 418
Ruotsi	2 192	299	2 491	1 455	151	1 606
Tanska	1 122	266	1 388	3 663	821	4 484

Liity LD-projektiin

LD-projektiin pääsee vielä mukaan. Jos olet kiinnostunut genomitestaamaan enemmän eläimiä edullisilla 22,10 (DNA-korvamerkki) tai 24,10 (karva tai veri) euron hinnoilla, niin ota yhteyttä **Auli Himaseen** auli.himanen@vikinggenetics.com. Hän tarkistaa täyttääkö karjasi LD-projektin vaatimukset.

Huom!

Nyt LD-projektitiloilla on mahdollisuus testata myös vanhempia eläimiä LD-hinnoilla!

Poimi parhaat genomitestauksella!

Genomivalinta antaa loistavan mahdollisuuden tehostaa naarasvalintaa. Valitse parhaat yksilöt seuraavan sukupolven emäksi ja säästä hiehonkasvatuskustannuksissa.

Genomitestin perusteella eläimelle lasketaan jalostusarvojen ennusteet seuraaville ominaisuuksille: tuotos, rakenne ja -terveysominaisuudet sekä kestävyys. Lisätietoa genomitestauksesta saat Faban kotisivuilta sekä jalostusasiantuntijaltasi ja asiakasvastaavalta.

Genomitestaus on edullista!

27,10 €/eläin*
DNA-korvamerkki

Korvamerkin kiinnityksen yhteydessä saadaan kudoksenäyte.

29,10 €/eläin*
TEGO/FTA Card

Eläimen korvaan tehdään pisto lansetilla ja veri imeytetään imupaperiin.

* hintoihin
lisätään alv.

Helppoa ja huoletonta kesää!

Faban asiantuntijat ovat apunasi myös kesällä. FabaKUTSU-mobiilisovelluksella kutsut seminologit helposti paikalle. Muistathan myös, että Supervaihdolla päivität käyttämättä jääneet VikingGeneticsin annokset tähän päivään. Supervaihtosonnit löydät Faban kotisivuilta.

Toimipiste	Päivystysnumero	Varanumero
Hollola	0301 500 500	040 311 5746
Nivala	0301 500 501	040 311 5216
Iisalmi	0301 500 502	040 311 5313
Kankaanpää	0301 500 503	040 311 5007
Kitee	0301 500 504	040 311 5314
Kruunupyy	0301 500 505	040 311 5012
Oulu	0301 500 506	040 311 5215
Pieksämäki	0301 500 507	0400 323 003
Tuomikylä	0301 500 508	040 311 5840
Veteli	0301 500 509	040 311 5110
Ivalo	040 311 5248	

Jos oma päivystysnumero on ruuhkainen, voit soittaa muihin päivystysnumeroihin. Jos sieltäkään ei vastata, on todennäköisesti kyseessä tekninen vika ja voitte soittaa oman alueenne varanumeroon.

**Ota käyttöön
FabaKUTSU!**

**Tilaa siemennys-
ja tiineystarkastus
kätevästi
mobiililaitteella**

<https://fabaweb.mloy.fi/fabaapp/#/>

